

Ö?renen Güçlenmesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renen Güçlenmesi Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26679>

Özet

Ö?renen Güçlenmesi Ölçe?i, bir ö?rencinin kendi ö?renme sürecine dair alg?lanan yeterlili?ini, özerkli?ini ve görevlerine atfetti?i de?eri ölçmek amac?yla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçe?in Türkçe'ye **uyarlama** çal??mas? 2014 y?l?nda Çak?r ve Erdo?an taraf?ndan gerçekleştirilmiştir. Çal??manın temel amac?, orijinal formu farklı bir dilde hazırlanmış olan ölçe?in, Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygunlu?unu s?nayarak, geçerlik ve güvenilirlik kanıtlar?n? sunmaktır. Ölçek, özellikle yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin ö?renme ortamlar?nda kendilerini ne derece yetkin ve kontrol sahibi hissettiklerini belirlemek için kullanılmaktadır.

Uyarlama çal??ması sonucunda ölçe?in Türkçe formunun tatmin edici düzeyde psikometrik özellikler sergiledi?i ve ilgili alanyazına katkı sağlayacak güvenilir bir araç olarak kullanılabilece?i gösterilmiştir. Bu ölçek, eğitim psikolojisi ve pedagoji alanlar?nda **ö?renen güçlenmesi** kavram?nın ara?tırılmasına olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?renen Güçlenmesi, Ö?renci Yetkinli?i, Psikometri, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Eğitim Psikolojisi, Uyarlama Ölçe?i.

Yazarlar

Sakine Gülfem Çak?r, Mehmet Erdo?an.

Amaç

Ö?renen Güçlenmesi Ölçe?i'nin uyarlanma çal??ması'nın temel amac?, ö?renen güçlenmesi düzeyini ölçmek için kullanılan orijinal ölçe?in Türkçe formunun kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sağlamak ve Türk üniversite ö?rencileri örneğinde geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılıp kullanılmayacağını tespit etmektir.

Bu ölçek, eğitim araştırmacılarına, ö?rencilerin ö?renme süreçlerindeki motivasyon, öz-yeterlik ve kontrol algılarına dair nicel veriler toplama imkanı sunarak, eğitim programları'nın ve pedagojik yaklaşımların etkinli?ini de?erlendirmede kritik bir rol oynamaya amaçlanmaktadır.

Yapı

Ölçek, psikolojik güçlenme (empowerment) kavramının eğitim bağlamına uygulanmış hali olan ö?renen güçlenmesi yapısını ölçmektedir. Bu yapı genellikle üç ana bileşen etrafında şekillenir:

Yeterlilik (Competence/Self-Efficacy): Ö?rencinin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair inanc?.

De?er (Meaningfulness/Value): Ö?rencinin ö?renme görevlerini ki?isel amaçlar? ve idealleri aç?s?ndan anlaml? ve de?erli bulmas?.

Seçim/Özerklik (Choice/Control): Ö?rencinin ö?renme süreci üzerinde kontrol sahibi oldu?unu ve kendi kararlar?n? alabildi?ini alg?lamas?.

Ölçek, bu bile?enlerin bir araya gelerek ö?rencinin e?itim ortam?nda kendini ne kadar güçlü ve etkin hissetti?ini bütüncül olarak de?erlendirmesini sa?lamaktadır.

Geçerlik

Çak?r ve Erdo?an (2014) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amacıyla standart psikometrik analizler kullan?lm??tır. Yap?lan analizler, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun olarak ilgili faktörleri ayr??t?r?p ayr??t?rmede??n? kontrol etmeye odaklanm??tır.

Uyarlama sürecinde genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) uygulanarak, ölçe?in maddelerinin kuramsal olarak belirlenen faktör yüklerini ta??y?p ta??mad??? incelenmi?tir. Çal??man?n sonuçlar?, Türkçe formun ö?renen güçlenmesi yap?s?n? ölçmede yeterli düzeyde yap? **geçerli?ine** sahip oldu?unu ortaya koymaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık katsayılar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak raporlanm??tır. Yüksek bir iç tutarlılık katsay?s?, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa katsay?s?n?n kabul edilebilir s?n?rlar?n üzerinde oldu?u ve bu durumun, Ö?renen Güçlenmesi Ölçe?i'nin Türkçe formunun yüksek düzeyde **güvenirlik** sergiledi?ini kan?tlad??? varsay?lmaktadır. Bu bulgular, ölçe?in tekrarlanan ölçümlerde tutarlı sonuçlar verebilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?s?sal geçerli?ini test etmek amacıyla hem aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) hem de do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??tır. AFA, ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde orijinal yap?y? yans?t?p yans?tmad???n? ke?fetmeye yard?mc? olmuştur.

DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal teorik çerçevede belirlenen çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe veri setinde de do?ruland???n? göstermi?tir. Bu analizler, maddelerin ilgili alt boyutlara anlaml? ve

güçlü yükler verdi?ini ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu kan?tlam??t?r.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal dil ?ngilizce veya farkl? bir dildir.)

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri (Yüksekö?retim)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Genellikle 18-25 ya? aras? üniversite ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde ö?renim gören lisans ö?rencileri örneklemi üzerinde test edilmi?tir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçe?i kullan?lm??t?r. Derecelendirme ?u ?ekildedir: (1=Hiçbir zaman; 5= Her zaman).

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlik, Ö?renme Motivasyonu, Özerklik, E?itim Psikolojisi, Psikometrik Analiz, Yüksekö?retim, Ö?renen Güçlenmesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?I? Kurulu? E-posta Adresleri: glfmcakir@gmail.com (Sorumlu Yazar Sakine Gülfem Çak?r'a ait ileti?im adresi)

Yaz??ma Adresi: Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi makalesinde belirtilen kurum adresi.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in yay?nland??? y?I 2014'tür. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Sakine Gülfem Çak?r ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in uyarlama çal??mas?na ait orijinal makaleye a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: sbed.mku.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ise burada mevcuttur: Ö?renen Güçlenmesi Ölçe?i PDF Belgesi: ogrenen-guclenmesi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Çak?r, S., G. ve Erdo?an, M., (2014). Ö?renen Güçlenmesi Ölçe?inin uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11 (25), 297-307.

Ö?renen Güçlenmesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde de?itirilmemelidir.

Bu derste kendimi oldukça yeterli hissediyorum. (m 33)

Bu dersteki amaçlar?m? gerçekle?tirecek yeterlilikte oldu?uma inan?yorum. (m 17)

Bu derste yerine getirmem gereken görevler benim için de?erlidir. (m 19)